

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 1

1-) Parçada yeryüzündeki canlı ve cansız varlıkların hangi dört temel şekilde ilahî bakımdan gözetildiği anlatılıyor? (13 kelime)

Hikmetle düzenlenmeleri, inayetle

2-) Bu varlıkların tek tek işaret ettiği temel gerçek nedir? (11 kelime)

Hepsi, onları

3-) Metinde yeryüzünün tamamına birlikte bakılması istenen dört geniş tecelli hangileridir? (11 kelime)

Genel hikmet,

4-) Bu dört tecellinin birbiriyle ilişkisi nasıl kuruluyor? (12 kelime)

Her biri ötekini

5-) Renklerle ışık ve ışıkla güneş arasındaki örnek neyi açıklamak için verilmiştir? (17 kelime)

Yeryüzündeki düzen, lütuf, merhamet

6-) Bu deliller yalnızca bir yaratıcının varlığını mı gösteriyor, yoksa başka bir hakikati de bildiriyor mu? (11 kelime)

Sadece varlığı

7-) Parçada inkârcı kişiye yöneltilen eleştiride hangi açıklama yolları yetersiz görülüyor? (10 kelime)

Tesadüf, kör

8-) Bu yolların reddedilmesinin temel sebebi nedir? (15 kelime)

Çünkü göz önündeki

9-) Metinde tabiata ilahî fiillerin verilmesi neden büyük bir yanlış sayılıyor? (15 kelime)

Çünkü sınırlı, bilgisiz

10-) Parçanın sonundaki soruların amacı bilgi vermek midir, yoksa başka bir etki oluşturmak mıdır? (9 kelime)

Amaç, inkârın

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 2

1-) Tek tek varlıklardan hareketle ulaşılan sonuç ile yeryüzünün bütünü üzerinden ulaşılan sonuç arasında nasıl bir fark vardır? (19 kelime)

Tek tek varlıklar ayrı

2-) Genel hikmet ifadesiyle ne kastedilmektedir? (14 kelime)

Yeryüzündeki olay ve

3-) Genel inayet neyi gösterir? (9 kelime)

Varlıkların gelişigüzel

4-) Geniş rahmet nasıl anlaşılmaktadır? (15 kelime)

Yalnız belli bir

5-) Umumi rızık verme niçin özel bir delil sayılmıştır? (13 kelime)

Çünkü bütün canlıların

6-) Işık-güneş benzetmesinden çıkarılacak ana düşünce nedir? (17 kelime)

Ortaya çıkan eserler nasıl

7-) Parçada geçen sert hitap, okuyucuya karşı kırıcı olmak için mi kullanılmıştır? (11 kelime)

Hayır, gafletin

8-) Kör kuvvet ve sağır tabiat ifadeleriyle ne vurgulanıyor? (11 kelime)

Şuurdan ve

9-) Metnin bütününden çıkan ana hüküm nedir? (20 kelime)

Yeryüzündeki kapsamlı düzen ve merhametli

10-) Parçaya göre hakikati inkâr eden kişi asıl olarak neyi görmezden gelmektedir? (13 kelime)

Göz önündeki açık

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 3

1-) Parçada yeryüzündeki mahlukatın nasıl bir eğitim ve bakım altında bulunduğu anlatılmaktadır? (14 kelime)

Çok ince ölçülerle

2-) Her bir varlığın ayrı bir delil olması ne anlama gelir? (12 kelime)

Her varlığın kendi

3-) Yeryüzünün tamamında görülen hikmetin “kasıt ve irade” göstermesi neyi ifade eder? (12 kelime)

Olayların rastgele değil,

4-) İnayet, rahmet ve rızık verme neden hikmetle bağlantılı şekilde sunulmuştur? (10 kelime)

Çünkü bunların

5-) Metinde niçin bu tecellilere birlikte bakılması isteniyor? (14 kelime)

Bir araya getirildiğinde

6-) Yedi rengin birleşip ışığı oluşturması örneği hangi düşünceyi kolaylaştırır? (11 kelime)

Birçok farklı

7-) Bu örneğe göre yeryüzündeki çok çeşitli ilahî ikramlar hangi sonuca götürür? (8 kelime)

Hepsinin tek

8-) Tabiata bu işlerin verilmesi niçin “nihayetsiz hata” olarak nitelenmiştir? (11 kelime)

Çünkü yaratma

9-) Son cümlelerde hakikatin gizlenemeyeceği nasıl anlatılıyor? (14 kelime)

Onun güneş gibi

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 4

1-) Parçada geçen deliller daha çok hangi alan üzerinden kurulmuştur: insanın iç dünyası mı, yeryüzündeki gözlenebilir düzen mi? (7 kelime)
Daha

2-) Hikmetli terbiye ifadesi, varlıklarda ne tür bir özellik bulunduğunu düşündürür? (7 kelime)
Ölçü,

3-) İnayetle süslenme denince yalnız dış güzellik mi anlaşılmalıdır? (9 kelime)
Hayır, uygunluk,

4-) Rahmetle lütuf görme, ilahî fiillerin hangi yönünü öne çıkarır? (8 kelime)
Şefkat, ihsan

5-) Şefkatle rızıklandırma, Allah'ın hangi ismine özellikle işaret eder? (5 kelime)
Rezzak

6-) Bu isimlerin birlikte anılması neyi gösterir? (13 kelime)
Yaratma, hikmet, cömertlik,

7-) Metinde "birden nazara al" denilmesinin anlamı nedir? (11 kelime)
Delilleri parçalı

8-) Tesadüfün reddedilmesi, olayların hangi niteliğine dayanır? (9 kelime)
Olayların düzenli,

9-) Sebeplerin yetersiz görülmesi hangi aklî noktaya dayanır? (14 kelime)
Son derece sınırlı

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 5

1-) Metinde yeryüzündeki bütün mahlukat için ortak olarak belirtilen dört ilahî muamele nedir? (11 kelime)

Düzenli biçimde

2-) Bu ortak muamelelerin tüm canlılarda görülmesi hangi sonuca destek olur? (14 kelime)

Bu işlerin tek

3-) Umuma yayılan hikmet neden irade delili sayılmaktadır? (10 kelime)

Çünkü uygunluk

4-) İnayet ile rahmet arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur? (17 kelime)

İnayet daha özel ve

5-) Rızık verme faaliyetinin “kerimane” tarzda olduğu söylenince ne anlaşılır? (11 kelime)

Sadece zorunlu

6-) Işık örneği, delilin açıklığı hakkında ne söyler? (10 kelime)

Sonucun, kaynağı

7-) Buradan hareketle yeryüzündeki tecelliler Allah'ın hangi iki temel yönünü özellikle gösterir? (6 kelime)

Birliğini

8-) Parçada inkârcının dayandığı görüşlerin ortak eksikliği nedir? (11 kelime)

Hepsinin şuursuz,

9-) Bu pasajdan çıkarılacak kısa iman dersi nedir? (14 kelime)

Yeryüzündeki düzen, merhamet

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 6

1-) Metinde yeryüzünde görülen işler yalnız tabîî bir akış olarak mı sunuluyor, yoksa bilinçli bir yönetim olarak mı? (8 kelime)

Bilinçli, maksatlı

2-) Parçada geçen delillerin “parlak” ve “yüksek” derecede olduğu niçin söylenmiş olabilir? (12 kelime)

Çünkü deliller sadece

3-) Hikmet, inayet, rahmet ve iâşe arasındaki sıra bize neyi düşündürür? (12 kelime)

İlahî fiillerin gelişigüzel

4-) Güneş benzetmesiyle delilin hangi özelliği vurgulanır? (7 kelime)

Açıklığı,

5-) Metne göre tabiatı ilahî işlerin faili saymak neden akla aykırıdır? (18 kelime)

Çünkü tabiatın kendisi güçsüz

6-) Sebeplerin “aciz, cansız, cahil” diye nitelenmesi hangi mantığı destekler? (12 kelime)

Böyle niteliklere sahip

7-) Parçanın hitap ettiği kişi tipinde hangi ahlâkî problem öne çıkıyor? (12 kelime)

Gaflet ve inat

8-) “Hangi perde altında saklayabilirsin?” tarzı ifade neyi ima eder? (12 kelime)

Hakikatin aslında ortada

9-) Bu pasajın ana mesajını bir cümleyle nasıl özetlersin? (16 kelime)

Yeryüzündeki kapsamlı düzen ve

CEVAP ANAHTARI

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada yeryüzündeki canlı ve cansız varlıkların hangi dört temel şekilde ilahî bakımdan gözetildiği anlatılıyor?

Hikmetle düzenlenmeleri, inayetle süslenmeleri, rahmetle iyilik görmeleri ve rızıklarıyla merhametli biçimde beslenmeleri anlatılıyor.

2-) Bu varlıkların tek tek işaret ettiği temel gerçek nedir?

Hepsi, onları yapan ve idare eden Zâtın varlığını ve birliğini göstermektedir.

3-) Metinde yeryüzünün tamamına birlikte bakılması istenen dört geniş tecelli hangileridir?

Genel hikmet, kuşatıcı inayet, yaygın rahmet ve bütün canlılara ulaşan rızıklandırma.

4-) Bu dört tecellinin birbiriyle ilişkisi nasıl kuruluyor?

Her biri ötekini içinde taşıyan, birbirini tamamlayan iç içe halkalar gibi gösteriliyor.

5-) Renklerle ışık ve ışıkla güneş arasındaki örnek neyi açıklamak için verilmiştir?

Yeryüzündeki düzen, lütuf, merhamet ve rızık verme olaylarının tek bir ilahî kaynağı açıkça gösterdiğini anlatmak için verilmiştir.

6-) Bu deliller yalnızca bir yaratıcının varlığını mı gösteriyor, yoksa başka bir hakikati de bildiriyor mu?

Sadece varlığı değil, aynı zamanda birliği ve rububiyetinin mükemmelliğini de bildiriyor.

7-) Parçada inkârcı kişiye yöneltilen eleştiride hangi açıklama yolları yetersiz görülüyor?

Tesadüf, kör güç, şüursuz tabiat ve aciz sebepler yetersiz görülüyor.

8-) Bu yolların reddedilmesinin temel sebebi nedir?

Çünkü göz önündeki düzenli, ölçülü, merhametli ve maksatlı işleyiş böyle şüursuz ve yetersiz sebeplerle açıklanamaz.

9-) Metinde tabiata ilahî fiillerin verilmesi neden büyük bir yanlış sayılıyor?

Çünkü sınırlı, bilgisiz ve güçsüz bir şeye sonsuz derecede yüce ve kusursuz fiiller yüklenmiş oluyor.

10-) Parçanın sonundaki soruların amacı bilgi vermek midir, yoksa başka bir etki oluşturmak mıdır?

Amaç, inkârın tutarsızlığını hissettirmek ve okuyucuyu güçlü biçimde düşündürmektir.

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Tek tek varlıklardan hareketle ulaşılan sonuç ile yeryüzünün bütünü üzerinden ulaşılan sonuç arasında nasıl bir fark vardır?

Tek tek varlıklar ayrı ayrı delil olurken, yeryüzünün bütünü daha büyük ölçekte ve daha parlak biçimde aynı hakikati gösterir.

2-) Genel hikmet ifadesiyle ne kastedilmektedir?

Yeryüzündeki olay ve varlıkların başıboş değil, anlamlı ve uygun bir düzen içinde yürütülmesi kastedilmektedir.

3-) Genel inayet neyi gösterir?

Varlıkların gelişigüzel bırakılmadığını, incelikle korunup uygun biçimde donatıldığını gösterir.

4-) Geniş rahmet nasıl anlaşılmaktadır?

Yalnız belli bir gruba değil, yeryüzündeki varlıkların tümüne yayılan bir şefkat ve ihsan olarak anlaşılmaktadır.

5-) Umumi rızık verme niçin özel bir delil sayılmıştır?

Çünkü bütün canlıların ihtiyaçlarının uygun ve cömertçe karşılanması, bilinçli bir terbiyeyi açıkça gösterir.

6-) Işık-güneş benzetmesinden çıkarılacak ana düşünce nedir?

Ortaya çıkan eserler nasıl kaynağını belli ediyorsa, yeryüzündeki bu ilahî icraat da sahibini kesin biçimde belli eder.

7-) Parçada geçen sert hitap, okuyucuya karşı kırıcı olmak için mi kullanılmıştır?

Hayır, gafletin ağırlığını göstermek ve sarsıcı bir uyarı yapmak için kullanılmıştır.

8-) Kör kuvvet ve sağır tabiat ifadeleriyle ne vurgulanıyor?

Şuurdan ve idrakten yoksun şeylerin hikmetli ve merhametli işleri açıklayamayacağı vurgulanıyor.

9-) Metnin bütününden çıkan ana hüküm nedir?

Yeryüzündeki kapsamlı düzen ve merhametli iâşe, her şeyi bilen, gücü yeten, merhamet eden ve rızık veren tek bir Rabbi göstermektedir.

10-) Parçaya göre hakikati inkâr eden kişi asıl olarak neyi görmezden gelmektedir?

Göz önündeki açık delilleri ve bunların tek bir Yaratıcıya götüren anlamını görmezden gelmektedir.

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçada yeryüzündeki mahlukatın nasıl bir eğitim ve bakım altında bulunduğu anlatılmaktadır? Çok ince ölçülerle düzenlenmiş, güzelleştirilmiş, nimetlendirilmiş ve ihtiyaçları karşılanmış bir bakım altında bulundukları anlatılmaktadır.

2-) Her bir varlığın ayrı bir delil olması ne anlama gelir?

Her varlığın kendi hâliyle yaratıcısının varlığına ve birliğine işaret etmesi anlamına gelir.

3-) Yeryüzünün tamamında görülen hikmetin “kasıt ve irade” göstermesi neyi ifade eder?

Olayların rastgele değil, bilinçli bir tercih ve amaçla meydana geldiğini ifade eder.

4-) İneyet, rahmet ve rızık verme neden hikmetle bağlantılı şekilde sunulmuştur?

Çünkü bunların hepsi aynı ilahî yönetimin farklı yönleri olarak düşünülmektedir.

5-) Metinde niçin bu tecellilere birlikte bakılması isteniyor?

Bir araya getirildiğinde delilin daha güçlü, daha kapsamlı ve daha açık hâle gelmesi için.

6-) Yedi rengin birleşip ışığı oluşturması örneği hangi düşünceyi kolaylaştırır?

Birçok farklı görünen işaretin aslında tek bir kaynaktan geldiği düşüncesini kolaylaştırır.

7-) Bu örneğe göre yeryüzündeki çok çeşitli ilahî ikramlar hangi sonuca götürür?

Hepsinin tek bir Rabb’in eserleri olduğu sonucuna götürür.

8-) Tabiata bu işlerin verilmesi niçin “nihayetsiz hata” olarak nitelenmiştir?

Çünkü yaratma ve yönetme fiilleri tabiatın taşıyamayacağı kadar yüksek nitelikler gerektirir.

9-) Son cümlelerde hakikatin gizlenemeyeceği nasıl anlatılıyor?

Onun güneş gibi açık olduğu, hiçbir kuvvetin söndüremeyeceği ve gafletin de örtemeyeceği söylenerek anlatılıyor.

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Parçada geçen deliller daha çok hangi alan üzerinden kurulmuştur: insanın iç dünyası mı, yeryüzündeki gözlenebilir düzen mi?

Daha çok yeryüzündeki gözlenebilir düzen üzerinden kurulmuştur.

2-) Hikmetli terbiye ifadesi, varlıklarda ne tür bir özellik bulunduğunu düşündürür?

Ölçü, uygunluk, amaç ve düzen bulunduğunu düşündürür.

3-) İnayetle süslenme denince yalnız dış güzellik mi anlaşılmalıdır?

Hayır, uygunluk, özen ve ihtiyaçlara göre hazırlanmışlık da anlaşılmalıdır.

4-) Rahmetle lütuf görme, ilahî fiillerin hangi yönünü öne çıkarır?

Şefkat, ihsan ve koruyucu merhamet yönünü öne çıkarır.

5-) Şefkatle rızıklandırma, Allah'ın hangi ismine özellikle işaret eder?

Rezzak ismine özellikle işaret eder.

6-) Bu isimlerin birlikte anılması neyi gösterir?

Yaratma, hikmet, cömertlik, merhamet ve rızık vermenin tek bir ilahî Zâtta toplandığını gösterir.

7-) Metinde “birden nazara al” denilmesinin anlamı nedir?

Delilleri parçalı değil, toplu şekilde değerlendirmenin daha doğru sonuç verdiğini anlatır.

8-) Tesadüfün reddedilmesi, olayların hangi niteliğine dayanır?

Olayların düzenli, maksatlı ve birbiriyle uyumlu olma niteliğine dayanır.

9-) Sebeplerin yetersiz görülmesi hangi aklî noktaya dayanır?

Son derece sınırlı ve şuursuz sebeplerin böylesine kapsamlı işleri tek başına yapamayacağı noktasına dayanır.

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde yeryüzündeki bütün mahlukat için ortak olarak belirtilen dört ilahî muamele nedir? Düzenli biçimde yetiştirilme, özenle güzelleştirilme, merhametle ihsan görme ve ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.

2-) Bu ortak muamelelerin tüm canlılarda görülmesi hangi sonuca destek olur?

Bu işlerin tek elden yürütüldüğü ve aynı Rabbin idaresi altında olduğu sonucuna destek olur.

3-) Umuma yayılan hikmet neden irade delili sayılmaktadır?

Çünkü uygunluk ve maksat taşıyan işler, bilinçli tercih olmadan açıklanamaz.

4-) İnayet ile rahmet arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur?

İnayet daha özel ve düzenleyici bir lütuf iken, rahmet onun daha kuşatıcı ve şefkatli boyutu gibi sunulmuştur.

5-) Rızık verme faaliyetinin “kerimane” tarzda olduğu söylenince ne anlaşılır?

Sadece zorunlu ihtiyaçların değil, bol ve ikramkâr biçimde nimetlerin sunulduğu anlaşılır.

6-) Işık örneği, delilin açıklığı hakkında ne söyler?

Sonucun, kaynağı gösterme bakımından şüphe bırakmayacak kadar açık olduğunu söyler.

7-) Buradan hareketle yeryüzündeki tecelliler Allah’ın hangi iki temel yönünü özellikle gösterir?

Birliğini ve rububiyetindeki mükemmelliği özellikle gösterir.

8-) Parçada inkârcının dayandığı görüşlerin ortak eksikliği nedir?

Hepsinin şuursuz, güçsüz veya yetersiz oluşu; bu yüzden hikmetli işleri açıklayamamasıdır.

9-) Bu pasajdan çıkarılacak kısa iman dersi nedir?

Yeryüzündeki düzen, merhamet ve rızık akışı, Allah’ın varlığına ve birliğine güçlü bir şahitlik eder.

11sinif 33-soz-p21-16-pencere-vahdetin-toplu-gosterilisi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Metinde yeryüzünde görülen işler yalnız tabîî bir akış olarak mı sunuluyor, yoksa bilinçli bir yönetim olarak mı?

Bilinçli, maksatlı ve kuşatıcı bir yönetim olarak sunuluyor.

2-) Parçada geçen delillerin “parlak” ve “yüksek” derecede olduğu niçin söylenmiş olabilir? Çünkü deliller sadece tek bir olayda değil, yeryüzünün tamamında açık biçimde görülmektedir.

3-) Hikmet, inayet, rahmet ve iâşe arasındaki sıra bize neyi düşündürür?

İlahî fiillerin gelişigüzel değil, birbirini tamamlayan bir düzen içinde tecelli ettiğini düşündürür.

4-) Güneş benzetmesiyle delilin hangi özelliği vurgulanır?

Açıklığı, yaygınlığı ve inkâr edilmesinin zorluğu vurgulanır.

5-) Metne göre tabiatı ilahî işlerin faili saymak neden akla aykırıdır?

Çünkü tabiatın kendisi güçsüz ve şuursuz kabul edildiği hâlde, ona sonsuz ilim ve kudret gerektiren işler yüklenmiş olur.

6-) Sebeplerin “aciz, cansız, cahil” diye nitelenmesi hangi mantığı destekler?

Böyle niteliklere sahip şeylerin düzenli ve merhametli yaratılışı meydana getiremeyeceği mantığını destekler.

7-) Parçanın hitap ettiği kişi tipinde hangi ahlâkî problem öne çıkıyor?

Gaflet ve inat yüzünden apaçık delillere karşı duyarsız kalma problemi öne çıkıyor.

8-) “Hangi perde altında saklayabilirsin?” tarzı ifade neyi ima eder?

Hakikatin aslında ortada olduğunu, inkârın ancak kendini aldatma ile sürdürülebileceğini ima eder.

9-) Bu pasajın ana mesajını bir cümleyle nasıl özetlersin?

Yeryüzündeki kapsamlı düzen ve merhametli rızık düzeni, her şeyi hikmetle yöneten tek bir Allah’ı açıkça gösterir.